

Regeringens proposition

1985/86: 60

om ändring i lagen (1977: 975) med tulltaxa,
m. m.

Prop.
1985/86: 60

Regeringen förelägger riksdagen vad som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 31 oktober 1985 för den åtgärd och det ändamål som framgår av föredragandens hemställan.

På regeringens vägnar

Olof Palme

Mats Hellström

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att tullfrihet införs för petroleumgaser och andra gasformiga kolväten och för viss oblekt gasvävnad av bomull samt att tullsatsen för viss blekt gasvävnad sänks.

Vidare redovisas en översyn av tullskyddet för svensk trädgårdsnäring som riksdagen begärt (SkU 1983/84: 39, rskr 277). I anslutning därtill föreslås att minimitullskyddet för tomater höjs under viss tid av året.

Lag om ändring i lagen (1977: 975) med tulltaxa

Härigenom föreskrivs att 7 kap., 27 kap. och 55 kap. lagen (1977: 975) med tulltaxa¹ skall ha följande lydelse.

7 kap. Köksväxter samt vissa ätbara rötter och stam- eller rotknölar

Anmärkning

Ordet "köksväxter" i nr 07.01, 07.02 och 07.03 skall anses inbegripa ätbara svampar, tryffel, oliver, kاپris, tomater, potatis, rödbetor, gurkor, pumpor, auberginer, sötpaprika, färrkål, persilja, körvel, dragon, krasse, mejram (*Majorana hortensis* eller *Origanum majorana*), pepparrot och vitlök.

Nr 07.04 omfattar alla torkade, dehydratiserade eller evaporerade köksväxter av sådana slag som är hänförliga till nr 07.01–07.03 andra än:

- a. torkade spritade baljväxtfrön (nr 07.05);
- b. malen sötpaprika (nr 09.04);
- c. mjöl av torkade baljväxtfrön enligt nr 07.05 (nr 11.04);
- d. mjöl, gryn och flingor av potatis (nr 11.05).

07.01 Köksväxter, färska eller kyllda:

A. kål:

1. blomkål:

- a. under tiden 1 juni–30 november ..... 10 %
- b. under tiden 1 december–31 maj ..... fri

2. vitkål och rödkål:

- a. under tiden 1 maj–30 november ..... 10 %
- b. under tiden 1 december–30 april ..... 17 %

3. grönkål och brysselkål:

- a. under tiden 1 juni–31 december ..... 20 %
- b. under tiden 1 januari–31 maj ..... fri

4. salladskål:

- a. under tiden 1 april–31 december ..... 20 %
- b. under tiden 1 januari–31 mars ..... fri

5. annan:

- a. under tiden 1 mars–31 december ..... 20 %
- b. under tiden 1 januari–29 februari ..... fri

B. gurkor:

1. slanggurkor:

- a. under tiden 16 mars–30 april ..... 20 %
- b. under tiden 1 maj–30 juni ..... 20 %, dock minst 50: – per 100 kg
- c. under tiden 1 juli–30 september ..... 20 %, dock minst 70: – per 100 kg
- d. under tiden 1 oktober–15 mars ..... fri

¹ Senaste lydelse av
7 kap. 1984: 1021
27 kap. 1984: 1021
55 kap. 1985: 456.

2. andra:		
a. under tiden 16 juni–30 september	20 %	
b. under tiden 1 oktober–15 juni	fri	
C. lök:		
1. vitlök	fri	
2. purjolök, buntlök och gräslök:		
a. under tiden 1 maj–30 november	10 %	
b. under tiden 1 december–30 april	fri	
3. annan:		
a. under tiden 16 juli–29 februari	20 %, dock minst 25: – per 100 kg	
b. under tiden 1 mars–15 juli	fri	
D. potatis:		
1. nyskördad, under tiden 6 juni–5 juli	20 %, dock minst 25: – per 100 kg	
2. annan	fri	
E. sparris:		
1. under tiden 1 maj–30 juni	14 %	
2. under tiden 1 juli–30 april	fri	
F. svampar och tryffel:		
1. champinjoner	10 %	
2. andra	fri	
G. tomater:		
1. under tiden 16 april–15 maj	10 %, dock minst 50: – per 100 kg	
2. under tiden 16 maj–30 juni	17 %, dock minst 50: – per 100 kg	
3. under tiden 1 juli–30 september	17 %, dock minst 100: – per 100 kg	
4. under tiden 1 oktober–31 oktober	17 %, dock minst 50: – per 100 kg	
5. under tiden 1 november–15 april	fri	
H. sallad:		
1. isbergssallad:		
a. under tiden 1 april–30 april	fri	
b. under tiden 1 maj–30 november	11 %	
c. under tiden 1 december–31 mars	fri	
2. annan:		
a. under tiden 1 mars–15 december	11 %	
b. under tiden 16 december–29 februari	fri	
IJ. baljfrukter:		
1. ärter:		
a. under tiden 1 mars–31 december	5 %	

	b. under tiden 1 januari—29 februari	fri
	2. andra:	
	a. under tiden 1 mars—31 december	7 %
	b. under tiden 1 januari—29 februari	fri
	K. sötpaprika	fri
	L. rotfrukter:	
	1. morötter	10 %
	2. pepparrot	3 %
	3. andra	5 %
	M. kronärtskockor:	
	1. under tiden 1 juli—30 november	10 %
	2. under tiden 1 december—30 juni	fri
	N. andra slag:	
	1. under tiden 1 maj—30 november	10 %
	2. under tiden 1 december—30 april	fri
07.02	Köksväxter (även kokta), frysta:	
	A. morötter, ärter, bönor, spenat, lök, annan än vitlök, purjolök, buntlök och gräslök, samt morötter och ärter, blandade	16 %
	B. broccoli och sparris	fri
	C. andra slag: belägges under hela året med samma tull som motsvarande färska produkter under den tid dessa är högst tullbelagda	
07.03	Köksväxter, tillfälligt konserverade i saltvatten, sva- velsyrlighetsvatten eller andra konserverande lösning- ar men ej särskilt beredda för direkt konsumtion: belägges under hela året med samma tull som mot- svarande färska produkter under den tid dessa är högst tullbelagda	
07.04	Torkade, dehydratiserade eller evaporerade köks- växter, hela, i bitar, skivade, krossade eller pulverise- rade, men ej vidare beredda:	
	A. potatis, vitlök, sparris samt svampar och tryffel, andra än champinjoner	fri
	B. andra slag	3 %
07.05	Torkade spritade baljväxtfrön av sådana slag som an- vändes till människo- eller djurföda, även skalade eller kluvna	fri
07.06	Maniok-, arrow- och salepsrot, jordärtskockor, batater (sötpotatis) och andra liknande rötter, stam- eller rot- knölar med hög halt av stärkelse eller inulin, färska eller torkade, hela eller i bitar; märm av sagopalm ...	fri

27 kap. Mineraliska bränslen, mineraloljor och destillations- produkter därav; bituminösa ämnen; mineralvaxer

Anmärkningar

1. Detta kapitel omfattar ej:
  - a. isolerade kemiskt definierade organiska föreningar andra än kemiskt rent metan och kemiskt rent propan, vilka skall tulltaxeras enligt nr 27.11;
  - b. medicamenter hänförliga till nr 30.03;
  - c. blandningar av omättade kolväten, hänförliga till nr 33.01, 33.04 eller 38.07.
2. Nr 27.07 skall anses inbegripa produkter som liknar dem som erhålles genom destillation av högttemperaturtjära från stenkol men som erhålles genom destilla-

tion av lågtemperaturtjära från stenkol eller av andra mineraltjäror eller genom framställning ur petroleum eller på annat sätt, under förutsättning att vikten av de aromatiska beståndsdelarna överstiger vikten av de icke-aromatiska beståndsdelarna.

3. Uttrycket "oljor erhållna ur petroleum eller ur bituminösa mineral" i nr 27.10 skall anses inbegripa ej endast oljor erhållna ur petroleum eller ur bituminösa mineral utan även, oavsett framställningssättet, liknande oljor ävensom oljor bestående av blandningar av omättade kolväten, under förutsättning att vikten av de icke-aromatiska beståndsdelarna överstiger vikten av de aromatiska beståndsdelarna.
4. Nr 27.13 skall anses inbegripa ej endast paraffin och andra i detta nummer nämnda produkter utan även liknande produkter erhållna genom syntes eller på annat sätt.

27.01 Stenkol; briketter och liknande fasta bränslen framställda av stenkol	fri
27.02 Brunkol, även briketterat	fri
27.03 Torv (inbegripet torvströ), även briketterad	fri
27.04 Koks (inbegripet lågtemperaturkoks) av stenkol, brunkol eller torv, även agglomererad; retortkol	fri
27.06 Stenkols-, brunkols- och torvtjära samt andra mineraltjäror, inbegripet delvis destillerade (toppade) tjäror samt blandningar av beck med kreosotolja eller med andra destillationsprodukter ur stenkolstjära (s. k. preparerad tjära):	
A. råttjära, även separerad (centrifugerad)	fri
B. andra slag	100 kg 1:–
27.07 Oljor och andra produkter erhållna genom destillation av högtemperaturtjära från stenkol; liknande produkter enligt definition i anm. 2 till detta kapitel	fri
27.08 Stenkolstjärbeck och annat mineraltjärbeck samt koks av sådant beck	fri
27.09 Råolja erhållen ur petroleum eller ur bituminösa mineral	fri
27.10 Oljor erhållna ur petroleum eller ur bituminösa mineral, andra än råolja; produkter, ej annorstädes nämnda eller inbegripna, innehållande som karakteriserande beståndsdel minst 70 viktprocent oljor erhållna ur petroleum eller ur bituminösa mineral:	
A. smörjfetter	100 kg 1:–
B. andra slag	fri
27.11 Petroleumgaser och andra gasformiga kolväten	fri
27.12 Vaselin	fri
27.13 Paraffin, mikrovaax, "slack wax", ozokerit, montanvaax (lignitvaax), torvvaax och andra mineralvaaxer, även färgade	fri
27.14 Petroleumbitumen (asfalt), petroleumkoks och andra återstoder från petroleum eller från oljor erhållna ur bituminösa mineral	fri
27.15 Naturlig bitumen och naturasfalt; bituminösa skiffrar, asfaltsten och naturlig bitumenhaltig sand	fri
27.16 Bituminösa blandningar på basis av naturasfalt, naturlig bitumen, petroleumbitumen, mineraltjära eller mineraltjärbeck (t. ex. asfaltmastix, "cut-backs"):	
A. flytande produkter; fasta produkter, direkt emulgerbara med vatten	100 kg 1:–
B. andra slag	fri

Prop. 1985/86: 60 **55 kap. Bomull**

55.01 Bomull, okardad och okammad	fri
55.02 Bomullslinters	fri
55.03 Avfall av bomull (inbcgripet riven lump), okardat och okammad	fri
55.04 Bomull, kardad eller kammad	3,8 %
55.05 Garn av bomull, ej i detaljhandelsupplägningar:	
A. sytråd	13 %
B. annat:	
1. t. o. m. nr 47 engelsk numrering	7 %
2. över nr 47	fri
55.06 Garn av bomull i detaljhandelsupplägningar:	
A. sytråd	13 %
B. annat	7 %
55.07 Gasvävnader av bomull	13 %
55.08 Handduksfrotté och liknande frottévävnader, av bomull	13 %
55.09 Andra vävnader av bomull:	
A. blekta eller oblekta, ej merceriserade vävnader med tvåskaftsbindning, vägande minst 14 men högst 40 g per m ² , som på en yta av 1 cm ² innehåller sammanlagt minst 13 men högst 24 varp- och väfttrådar:	
1. blekta	2 %
2. oblekta, ej merceriserade	fri
B. andra slag	13 %

Denna lag träder i kraft, i fråga om 27 och 55 kap. den 1 januari 1986, och i övrigt den dag regeringen bestämmer.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 31 oktober 1985

Närvarande: statsministern Palme, ordförande, och statsråden I. Carlsson, Lundkvist, Feldt, Sigurdsen, Leijon, Hjelm-Wallén, Andersson, Göransson, Dahl, R. Carlsson, Holmberg, Hellström, Wickbom, Johansson, Hultström, Lindqvist

Föredragande: statsrådet Hellström

Proposition om ändring i lagen (1977: 975) med tulltaxa, m. m.

1 Inledning

I framställningar från olika importörer har dessa hemställt om tullfrihet för naturgas och för vissa gasvävnader av bomull. Jag kommer i propositionen att behandla dessa frågor liksom en översyn av tullskyddet för den svenska trädgårdsnäringsen som riksdagen begärt.

I avsnitt 2.1 kommer jag att ta upp frågan rörande tullfrihet för naturgas. Efter remiss har generaltullstyrelsen och kommerskollegium yttrat sig i denna fråga. Kollegiet har till sitt yttrande fogat yttranden av bl. a. vissa näringslivsorganisationer. En sammanställning över remissyttrandena bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga 1*. Vidare kommer jag i avsnitt 2.2 att behandla frågan om tullfrihet och tullnedsättning för vissa gasvävnader av bomull. Även denna fråga har remissbehandlats, varvid generaltullstyrelsen och kommerskollegium avgivit yttrande. Kollegiet har hört överstyrelsen för ekonomiskt försvar (ÖEF) samt berörd näringslivsorganisation. En sammanställning över remissyttrandena bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga 2*. I avsnitt 2.3 tar jag slutligen upp frågor rörande tullskyddet för den svenska trädgårdsnäringsen. I anslutning därtill kommer jag att lämna förslag till viss höjning av tullskyddet för tomater och i förekommande fall redovisa åtgärder som kan vidtas av regeringen.

2 Föredragandens överväganden

2.1 Tullfrihet för petroleumgaser, däri inbegripet naturgas, och andra gasformiga kolväten

Mitt förslag: Tullfrihet införs för petroleumgaser och andra gasformiga kolväten, hänförliga till tulltaxenr 27.11 lagen (1977: 975) med tulltaxa.

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser tillstyrker eller lämnar utan erinran att tullen slopas på naturgas. *Stockholms handelskammare* anser dock att den tullfrihet som medges vid import från vissa länder är tillfyllest, varför något behov av tullfrihet enligt tulltaxan inte föreligger (se bilaga 1, s. 17).

Skälen för mitt förslag: Sydgas AB har i skrivelse till regeringen hemställt om tullfrihet för naturgas. Framställningen har gjorts med anledning av att leveranserna till Sverige av naturgas inom ramen för det s. k. Sydgasprojektet inletts under innevarande år. Naturgasen importerar av helstatliga Swedegas AB och säljs vidare till Sydgas AB.

Naturgas återfinns i tulltaxan under tulltaxenr 27.11 (Petroleumgaser och andra gasformiga kolväten). Tull utgår f. n. med 2 kr. per 100 kg. Varor enligt tulltaxenr 27.11 är tullfria vid import från länder inom EG och EFTA samt omfattas av bestämmelserna om tullfrihet för varor från utvecklingsländerna.

Den aktuella importen av naturgas sker via rörledningar från Danmark. För importen från bl. a. EG-länder kan tullfrihet, som nyss nämnts, påräknas mot uppvisande av giltigt ursprungscertifikat. Frågan om tullfrihet för naturgas även från andra länder bör emellertid enligt Sydgas AB ändå prövas. Företaget anser att import i ett längre perspektiv kan komma att ske även från länder utanför EG och EFTA. Härtill kommer det förhållandet att andra med naturgas konkurrerande energislag är tullfria enligt tulltaxan. Införande av tullfrihet i tulltaxan skulle också enligt företaget administrativt förenkla importen såväl för importören som för tullverket.

Frågan om avskaffande av tullen på till tulltaxenr 27.11 hänförliga varor i deras egenskap av bränslen prövades av 1952 års tulltaxekommitté. Därvid ansågs tullen böra behållas med hänsyn till skifferoljeindustrins ekonomi. Nämnda industri har numera upphört, varför det återopade skälet inte längre föreligger.

Från energipolitiska utgångspunkter finns inte skäl att i tullsammanhang särbehandla naturgas jämfört med t. ex. olja, kol eller andra energiråvaror. Då inte heller industripolitiska eller statsfinansiella skäl talar i annan riktning och då något skyddsbehov inte kan anses föreligga, bör tullen enligt min mening avvecklas vid import från alla länder. Tulltaxan bör därför ändras så att tullfrihet införs för naturgas hänförlig till tulltaxenr 27.11 och att motsvarande ändring vidtas beträffande andra gasformiga kolväten hänförliga till samma tulltaxenummer.

2.2 Tullfrihet och tullnedsättning för vissa gasvävnader av bomull

Mitt förslag: Tullfrihet införs för viss oblekt gasvävnad av bomull hänförlig till tulltaxenr 55.09 lagen (1977:975) med tulltaxa, och tullsatsen för viss blekt gasvävnad hänförlig till samma tulltaxenummer sänks till 2%.

Remissinstanserna: *Kommerskollegium* och *generaltullstyrelsen* tillstyrker införande av tullfrihet och tullnedsättning i enlighet med mitt förslag. Kollegiet har hört *ÖEF* och *Textilrådet*. ÖEF har inte funnit några skäl till att de föreslagna ändringarna inte skulle genomföras. Textilrådet tillstyrker tullfrihet för oblekt gasvävnad. Vad gäller den blekta vävnaden hänvisar Textilrådet till en skrivelse från Borås Wäfveri AB. I skrivelsen framhåller företaget som sitt primära intresse att tullfrihet införs för oblekt vävnad (se bilaga 2, s. 20).

Skälen för mitt förslag: De huvudsakliga importörerna av ifrågavarande gasvävnad av bomull i oblekt och blekt utförande, Mölnlycke Sjukhusprodukter AB och LIC Hygien, har i skrivelser till regeringen hemställt om tullfrihet för dessa produkter. Vävnaderna används för tillverkning av varor av olika slag för medicinskt eller kirurgiskt bruk, såsom operationsdukar och olika typer av kompresser. LIC Hygien importerar f. n. endast blekt vävnad men avser framdeles att importera gasvävnad även i oblekt utförande. Mölnlycke importerar materialet till ca 90% i oblekt form och ca 10% i blekt form. Ifrågavarande varuslag tillverkas inte inom landet utan måste importeras. Importen sker främst från länder i Fjärran Östern (Folkrepubliken Kina, Thailand och Republiken Korea) men även från länder i Östeuropa och inom EG- och EFTA-områdena.

Vävnaderna i fråga klassificeras i såväl oblekt som blekt utförande enligt tulltaxenr 55.09. För varorna utgår tull med 13% av värdet. Tullfrihet kan medges enligt bestämmelserna i frihandelsförordningen (1977:1194) men däremot inte enligt förordningen (1971:963) om tullfrihet för varor från utvecklingsländerna eller förordningen (1980:5) om tullfrihet för varor från Bulgarien, Rumänien och Folkrepubliken Kina.

Mölnlycke anför i sin framställning bl.a. att det oblekta materialet tvättas och bleks vid företagets anläggning i Mölnlycke, som är det enda blekeriet för gasvävnad i Sverige. Ca 50% konverteras till färdiga produkter. Dessa produkter utgör en väsentlig del av divisionens verksamhet. Produkterna säljs dels inom landet, dels i Europa. Någon möjlighet till tullrestitution vid export av färdigprodukter finns inte om produkterna skall få förmånsbehandling vid import till EG- eller EFTA-land.

Resterande hälft av det material som importeras av Mölnlycke till Sverige exporteras efter tvättning och blekning och påföljande skärning till Finland för löntillverkning. Vid importen till Finland belastas varan med 15% tull. Samtidigt erhålls restitution för tull som erlagts vid importen till Sverige. Den av Mölnlycke i Finland tillverkade färdigprodukten får finskt ursprung och åtnjuter tullfrihet vid retur till Sverige och också tullfrihet vid export från Sverige till EG/EFTA-länder. I nuvarande läge belastas sålunda den i Finland färdigkonverterade produkten med 15% tull mot 13% om produkten färdigställs i Sverige. Om tullfrihet kan erhållas vid import till Sverige, kommer emellertid en konvertering vid Mölnlyckes fabriker i Sverige att ställa sig mera gynnsam.

Mölnlycke uppger sig ha som mål att fortsättningsvis kunna tillverka dessa produkter i Sverige, baserade på den tradition och det kunnande som finns. Företaget har en omfattande försäljning i Sverige och på export och har också omfattande åtaganden i händelse av avspärrning.

På grund av prismässig konkurrens, framför allt från import av färdiga produkter från samma länder som dem varifrån Mölnlycke köper gasvävnad i metervara och andra länder utanför EG och EFTA, ställer sig en blekning och konvertering av vävnaden i Sverige allt mera ogynnsam. De färdiga produkterna från de flesta av dessa länder är tullfria genom s. k. u-landspreferens, medan importerad gasvävnad från samma och andra länder är belagd med 13 % tull. Denna situation kan komma att tvinga den inhemska industrin att successivt upphöra med egen blekning och konvertering av gasvävnad i Sverige.

För att den svenska industrins kostnader skall kunna hållas på en rimlig nivå är det erligt min mening angeläget att undvika att tull tas ut på varor där skyddsbehov saknas och där tullen endast kommer att utgöra en onödig kostnadsbelastning för industrin i fråga. Med hänsyn till de svenska tillverkningsförhållandena vad gäller oblekt gasvävnad av bomull kan något behov av gränsskydd för denna vara inte anses föreligga. Tulltaxan bör ändras så att tullfrihet införs för viss oblekt gasvävnad hänförlig till tulltaxenr 55.09. Vad gäller den blekta vävnaden föreligger med hänsyn till förekommande inhemska blekeriverksamhet inte några förutsättningar för tullfrihet. För att verksamhetens nettotullskydd skall förbli oförändrat bör dock tullsatsen på viss blekt gasvävnad hänförlig till tulltaxenr 55.09 sänkas från 13 % till 2 %.

2.3 Översyn av tullskyddet för trädgårdsnäringen

Min bedömning: Allmänna handelspolitiska skäl talar emot att tullskyddet för svensk trädgårdsnäring generellt förstärks.

Bakgrunden till min bedömning

Riksdagens begäran om översyn

Riksdagen begärde i maj 1984 en översyn av tullskyddet för svensk trädgårdsnäring (SkU 1983/84: 39, rskr 277). Skatteutskottet, som hade att behandla motioner om förstärkt tullskydd för vissa trädgårdsprodukter, anförde bl. a. följande.

”Vad gäller åtgärder på tullsidan vill skatteutskottet för sin del ånyo betona att utskottet är medvetet om de handelspolitiska problem och hanteringsmässiga och kontrollmässiga svårigheter som ett bifall till de av motionärerna föreslagna åtgärderna skulle innebära. Utskottet finner det emellertid motiverat att tillgripa åtgärder inom tullområdet för att värna om trädgårdsnäringen, t. ex. för att komma till rätta med besvärande lågprisimport med åtföljande marknadsstörningar. Den urholkning av tullskyddet som inflationen innebär medför enligt utskottets uppfattning allvarliga konsekvenser för den svenska trädgårdsodlingen. Utskottet instämmer därför i motionärernas krav på en översyn av bestämmelserna om tullskydd för svensk trädgårdsodling.”

Den begärda översynen har under hösten 1984 och våren 1985 genomförts inom regeringskansliet. Därvid har situationen för ett betydande antal trädgårdsprodukter studerats. En förteckning över de aktuella produkterna bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga 3*. Produkterna har identifierats dels med ledning av riksdagsmotioner under de senaste åren, dels med utgångspunkt från skrivelser från den berörda näringen.

Under översynens gång har en hearing hållits med företrädare för Trädgårdsnäringens Riksförbund (TRF) samt med Sveriges Frukt- och grönsaksdistributörers Förening (SFG) som representanter för importörer och handel.

Från trädgårdsnäringens sida har hävdats att åtskilliga produkter importeras till priser som understiger vad som är motiverat med hänsyn till produktionskostnaderna. Sådan prispressande lågprisimport har i första hand kommit från statshandelsländer, men även i vissa fall från andra länder. Även om denna import endast utgör en mindre del av den totala importen verkar den enligt trädgårdsnäringen pressande på den svenska prisnivån.

Skälen för min bedömning: I dagens läge råder ett spänningsförhållande mellan de krafter i vår omvärld som önskar slå vakt om frihandeln och de krafter som verkar för protektionistiska ingrepp i världshandeln. Mot bakgrund av ansträngningarna att få till stånd en ny GATT-runda liksom att ytterligare avveckla handelshindren i EFTA/EG-området, där Sverige spelat en pådrivande roll, är stor försiktighet nödvändig när det gäller att införa nya eller att höja befintliga tullhinder.

Det är självfallet viktigt att den svenska produktionen kan upprätthållas men under internationell konkurrens. Den produktion av trädgårdsprodukter som vi f. n. har bedömer jag generellt sett ha god konkurrenskraft. Det är emellertid också viktigt att vi är beredda att med lämpliga medel hindra företeelser som undergräver förutsättningarna för en sund produktion inom landets gränser. I detta sammanhang bör noteras att gränsskyddet för de svenska trädgårdsprodukterna i allmänhet är lägre än det som tillämpas av våra närmaste handelspartner.

Jag vill här också erinra om möjligheten att ingripa mot dumpad eller subventionerad import genom införande av antidumpnings- eller utjämningsstullar. Regeringen har nyligen beslutat om en förordning om dumpnings- och subventionsundersökningar (SFS 1985: 738). Enligt förordningen, som bygger på överenskommelser om dumpning och subventioner inom ramen för GATT, kan en industri eller näringslivsorganisation, som anser att dumpad eller subventionerad import förekommer och att skada därvid vållats, vända sig till kommerskollegium för att få en undersökning genomförd. Om kommerskollegium finner att det finns tillräckligt underlag för att föreslå regeringen att en undersökning inleds, skall kollegiet med eget yttrande överlämna handlingarna i ärendet till regeringen. Tillfälliga åtgärder, t. ex. införande av provisorisk antidumpningstull, kan vidtas under pågående undersökning.

Avsikten med den nya förordningen är att skapa en klarare svensk procedur för sådana dumpnings- och subventionsundersökningar.

Mot bakgrund av vad jag nu sagt är det enligt min mening motiverat att närmare redovisa situationen för följande produkter, nämligen tomater, förädlade fruktträd, gul lök och vitkål, krukväxter, snittblommor och slanggurka. I anslutning till varje produkt kommer jag att lämna de förslag till åtgärder som enligt min mening är påkallade. Utgångspunkten för urvalet av produkter har varit en sammanvägning av angelägenhetsgraden, det handelspolitiska handlingsutrymmet samt riksdagens uttalande.

Tomater

Mitt förslag: Minimitullen för tomater hänförliga till tulltaxenr 07.01 G.3. lagen (1977:975) med tulltaxa höjs till 100 kr./100 kg under tiden den 1 juli—den 30 september.

Skälen för mitt förslag: För tomater är gränsskyddet fastlagt enligt följande.

16 april—15 maj	10 %, dock minst 50 kr./100 kg
16 maj—30 juni	17 %, dock minst 50 kr./100 kg
1 juli—30 september	17 %, dock minst 70 kr./100 kg
1 oktober—31 oktober	17 %, dock minst 50 kr./100 kg
1 november—15 april	fri

Såväl värde- som minimiviktullarna är bundna vid sin nuvarande nivå i GATT. Sverige har dock i förhandlingarna om tullnivån gjort förbehåll för att justeringar i förhållande till ökningen av produktionskostnaderna kan komma att göras. Justeringarna får dock inte överstiga utvecklingen av konsumentprisindex.

Svensk produktionsstatistik efter år 1981 föreligger inte. Den odlade arealen minskade från ca 90 ha år 1976 till drygt 60 ha år 1981. Skörden uppgick år 1976 till knappt 12 000 ton och år 1981 till ca 10 000 ton. Svensk konsumtion har för år 1984 uppskattats till 49 000 ton.

Totalimporten var åren 1981—1984 följande.

1981: 37 232 ton
1982: 38 265 ton
1983: 35 748 ton
1984: 35 205 ton

Odlarna har pekat dels på EG:s exportsubventioner som enligt kommerskollegiets beräkningar i slutet av juli i år uppgick till ca 30 öre/kg vid export från EG, dels på att lågprisimporten under sommarmånaderna hotar svensk produktion under en period då förutsättningarna för att lönsamt producera och sälja svenska tomater borde vara bra.

Vad gäller lågprisimporten under sommarmånaderna är situationen så allvarlig att en höjning av minimitullen till 100 kr./100 kg bör vidtas under tiden den 1 juli—den 30 september.

En höjning av tullskyddet på detta område kräver förhandlingar enligt GATT:s artikel XXVIII. Resultatet av dessa förhandlingar bör därför avvaktas innan den av mig förordade höjningen av minimiskyddet införs. Mot denna bakgrund bör förslaget till riksdagen utformas så att en ändring i tulltaxan i enlighet med förslaget träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Förädlade fruktträd

Min bedömning: För att bättre kunna följa importen av förädlade fruktträd bör importen härav bli föremål för övervakningslicensiering.

Skälen för min bedömning: För förädlade fruktträd (stat.nr 06.02 002) gäller en värdetull på 6%. Tullbefrielse medges för import från u-länder enligt förordningen (1971:963) om tullfrihet för varor från utvecklingsländerna. Någon import från dessa länder har emellertid inte förekommit sedan tullfriheten infördes år 1977. Tullnivån på 6% är inte bunden i GATT.

Från odlarhåll har framhållits att importen från Ungern har ökat kraftigt och att den skett till låga priser.

Import

	ton			kr./kg		
	1982	1983	1984	1982	1983	1984
TOTALT	86	82	142	14: 22	16: 33	16: 85
varav:						
Danmark	33	31	51	17: 75	22: 61	21: 42
Statshandels- länderna	28	34	55	8: 91	11: 36	14: 51

Den svenska produktionen kan uppskattas till ca 200 ton per år. Importen från Ungern sker såvitt kan bedömas till priser som understiger såväl de svenska produktionskostnaderna som importpriserna från jämförbara konkurrentländer.

Mot bakgrund av vad som anförts från odlarnas sida och med tanke på att importen ökat kraftigt, finner jag att en bättre statistisk övervakning bör införas. Jag avser därför att föreslå regeringen att uppdra åt statens jordbruksnämnd att tillämpa övervakningslicensiering för förädlade fruktträd.

Gul lök och vitkål

Min bedömning: Statens jordbruksnämnd bör få i uppdrag att kvartalsvis till utrikesdepartementet redovisa importen av lök. Nämnden bör vidare få i uppdrag att kvartalsvis i stället för som f. n. halvårsvis redovisa importen av vitkål till utrikesdepartementet.

Skälen för min bedömning: Gul lök (ur stat.nr 07.01 308 och 07.01 309) är under tiden den 16 juli—den 29 februari belagd med 20% tull, dock minst 25 kr./100 kg. Denna tull är inte bunden i GATT. Den svenska skörden uppgår till drygt 10 000 ton och konsumtionen till ca 25 000 ton per år.

Import under tiden den 16 juli—den 29 februari, stat.nr 07.01 308

	ton			kr./kg		
	1982	1983	1984	1982	1983	1984
TOTALT	4 351	5 568	5 165	1: 49	1: 83	2: 22
varav:						
EG	2 161	1 594	1 734	1: 67	2: 41	2: 64
Stats- handels- länderna	2 135	2 566	2 815	1: 29	1: 64	2: 05

Från odlarhåll har påtalats de problem som prisbillig import från stats-handelsländerna medför. I vissa fall talas om "dumpningsartad" import som kraftigt stör den svenska prisbilden. Som framgår av statistiken är också importpriserna genomgående lägre från statshandelsländerna än från länder inom EG.

Lök är en för såväl svensk trädgårdsnäring som för de svenska konsumenterna viktig produkt. Odlingen är av särskilt stor betydelse på Öland. För att regeringen skall kunna vidta åtgärder — om detta med hänsyn tagen till vad som nyss anförts skulle visa sig nödvändigt — är det av stor vikt att importutvecklingen för lök, liksom för vissa andra produkter, följs noggrant. Jag avser därför att föreslå regeringen att ge jordbruksnämnden i uppdrag att bevaka importutvecklingen avseende lök och att kvartalsvis underrätta utrikesdepartementet om utvecklingen av ifrågavarande import.

Jag anser dock inte att marknadssituationen och importbilden f. n. är sådan att några åtgärder härutöver bör vidtas.

Tullen för *vitkål* (ur stat.nr 07.01 411 och 412) är under tiden den 1 maj—den 30 november 10% och under tiden den 1 december—den 30 april 17%. Tullsatserna är ej bundna i GATT.

Den svenska produktionen är ca 30 000 ton/år vilket innebär ca 75% av konsumtionen. Arealen är drygt 700 ha.

Totalimporten var åren 1980—1984 följande.

1980: 12 617 ton

1981: 10 814 ton

1982: 11 030 ton

1983: 11 942 ton

1984: 9 312 ton

Vitkål får, liksom lök, anses vara av stor betydelse för det svenska folkhushållet. Vitkål ingår bland de produkter som är föremål för särskild statistisk övervakning och rapportering från jordbruksnämndens sida. Rapporteringen från nämnden till utrikesdepartementet vad beträffar importvolym och priser sker f. n. varje halvår. Jag har för avsikt att föreslå regeringen att ge nämnden i uppdrag att i fortsättningen avge rapporter

varje kvartal. Detta ger regeringen möjlighet att snabbare kunna ta ställning till nödvändiga åtgärder vid kraftigt ökade importvolymerna och mycket låga priser.

Ytterligare åtgärder är inte påkallade beträffande vitkål.

Krukväxter, snittblommor och slanggurka

Min bedömning: Några speciella åtgärder i fråga om krukväxter, snittblommor och slanggurkor behöver inte vidtas.

Skälen för min bedömning: *Krukväxter* (stat.nr 06.02 007) åtnjuter en värdetull på 8%. Tullnivån är inte bunden i GATT. Vid modifieringar i importsystemet har Sverige dock förbundit sig att konsultera EG, som är huvudleverantör av krukväxter.

Enligt senast tillgängliga uppgifter uppgår den svenska produktionen till ca 35 milj. plantor per år. Den svenska produktionskostnaden ligger på samma nivå som importpriset för krukväxter från Danmark.

Import

	ton			kr./kg		
	1982	1983	1984	1982	1983	1984
TOTALT	18 775	17 221	18 025	13:23	15:64	15:65
varav:						
Danmark	14 031	13 043	13 344	13:00	15:56	15:68
Polen	136	202	717	7:03	4:53	4:13

Från svenskt odlarhåll har de låga och sjunkande polska exportpriserna i kombination med ökade exportvolymerna anförts som ett hot mot svensk produktion och sysselsättning.

Jag finner f. n. inte skäl att föreslå ändring av den utgående tullen för krukväxter men vill påminna om vad jag sagt i det föregående om möjligheterna att få frågan om skadlig dumpning prövad.

För *snittblommor* (stat.nr 06.03 002–005, 010–018) utgår, när tull uttas, viktullar. För samtliga produkter finns GATT-bindningar. Sverige tillämpar preferenstillar mot EG/EFTA och Spanien för rosor (den 1 februari–den 29 februari) och mot EG/EFTA för tulpaner (den 1 mars–den 31 maj och den 1 oktober–den 30 november). Importen har genomsnittligt sett ökat något de senaste åren.

Uppgifter om svensk produktion är knapphändiga. Från år 1976 till år 1981 halverades svensk odlad areal. Senare siffror saknas.

Tullincidens (viktullen uttryckt i procent) för vissa produkter.

	1980	1984
Nejlikor mars–november	26,6%	20,9%
Rosor mars–november	13,3%	10,4%
Tulpaner mars–maj	28,9%	18,1%

Det handelspolitiska handlingsutrymmet för en höjning av tullskyddet för snittblommor är ytterst begränsat, dels med tanke på att tull i allmänhet uttas i enlighet med GATT-bindingarna, dels med hänsyn till våra åtaganden gentemot EG. Jag finner sålunda att övervägande handelspolitiska skäl talar mot en tullhöjning på detta område.

Tullskyddet för *slanggurka* är utformat enligt följande.

16 mars–30 april	20 %
1 maj–30 juni	20 %, dock minst 50 kr./100 kg
1 juli–30 september	20 %, dock minst 70 kr./100 kg
1 oktober–15 mars	fri

Såväl värde- som viktullarna är bundna vid sina nuvarande nivåer i GATT. Tillgängliga siffror för svensk produktion visar att skörden år 1976 uppgick till drygt 11 000 ton och år 1981 till ca 17 000 ton. Den odlade arealen ökade från knappt 50 ha till närmare 60 ha mellan de båda åren. Den svenska konsumtionen för år 1984 uppskattas till ca 37 700 ton.

Totalimporten var åren 1981–1984 följande.

1981: 13 192 ton
1982: 14 560 ton
1983: 13 042 ton
1984: 13 845 ton

Tillgänglig statistik tyder på att svensk näring lyckats hävda sig väl. För gurka, liksom för flera av de produkter jag tidigare nämnt, finns konkurrensfördelar för svenska produkter gentemot importvaror. Korta transportavstånd bör vara en sådan fördel. Mot denna bakgrund anser jag att någon tullhöjning för ifrågakvarande produkter f. n. inte är motiverad.

3 Upprättat lagförslag

I enlighet med vad jag nu har anfört har inom utrikesdepartementet upprättats förslag till lag om ändring i lagen (1977: 975) med tulltaxa. Ändringarna är lagtekniskt okomplicerade och inte heller i övrigt av sådan beskaffenhet att lagrådets yttrande behöver inhämtas.

4 Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen

1. föreslår riksdagen att anta det upprättade lagförslaget,
2. bereder riksdagen tillfälle att ta del av vad jag anfört om trädgårdsnäringens tullskydd.

5 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition förelägga riksdagen vad föredraganden har anfört för den åtgärd och det ändamål som föredraganden har hemställt om.

Remissyttranden i frågan om tullfrihet för petroleumgaser och andra gasformiga kolväten

Kommerskollegium tillstyrker för sin del att tullfrihet införs för naturgas. Enligt vad kollegiet erfarit kan naturgas användas i stället för, eller tillsammans med andra bränslen vid en stor mängd tillämpningsområden. Den naturgas som nu kommer att importeras skall inledningsvis användas för uppvärmning inom industri- och bostadssektorn. I ett inledande skede synes sålunda gasen främst komma att ersätta eldningsolja. På andra energislag såsom t. ex. kol och olja utgår ingen tull. Enligt kollegiets mening bör en likformig tullbeläggning eftersträvas på energiområdet. Mot denna bakgrund och eftersom inget skyddsbehov kan anses föreligga bör sålunda enligt kollegiets uppfattning tullen på naturgas undanröjas. Detta bör lämpligen ske genom ändring i tulltaxan.

Kollegiet anser att man samtidigt i konsekvens härmed bör överväga att slopa tullen även på andra, med naturgas besläktade varor enligt tulltaxenr 27.11. Kollegiet anser att det skulle vara en fördel om samtliga varor inom tulltaxenumret blir tullfria. Följderna av en sådan lösning skulle bli att den hittills helt dominerande importvaran under tulltaxenr 27.11 – gasolen – även skulle komma att omfattas av tullfriheten. Av den svenska importstatistiken framgår att gasol praktiskt taget helt importeras från länder från vilka redan i dag EG- eller u-landstullfrihet kan erhållas. Tullincidensen räknad på tullbelagd import är mycket låg, knappt en procent. Effekterna i form av minskat skydd av en tullfrihet i tulltaxan omfattande även gasol torde sålunda, enligt kollegiets mening, bli ringa.

Kollegiet anför vidare att nyss nämnda skattningar av tullincidenser på knappt en procent har beräknats på den import – huvudsakligen gasol – som förekommit under tulltaxenr 27.11 de senaste åren. En eventuell framtida import av naturgas från tullbelagda länder skulle, beräknat på tillgängliga uppgifter, inte heller komma att uppvisa incidenser över en procent. Något reellt tullskydd synes nu låga tullsats sålunda inte ge och något behov härav anser kollegiet inte heller föreligger. Den aktuella tullen framstår enligt kollegiet numera som omotiverad och bör därför avskaffas.

Kollegiet har berett följande organisationer och myndigheter tillfälle att inkomma med synpunkter i ärendet, nämligen *Sveriges Industriförbund*, *Sveriges Grossistförbund*, *Stockholms handelskammare*, *Skånes handelskammare*, *Svenska Gasföreningen*, *Sveriges Kemiska Industrikontor*, *Svenska Petroleuminstitutet* och *statens energiverk*. De av kollegiet hörda remissinstanserna tillstyrker eller lämnar utan erinran att tullfrihet införs för naturgas, dock att Stockholms handelskammare anser att behov av tullfrihet i tulltaxan inte föreligger med hänsyn till möjligheten att erhålla tullfrihet mot uppvisande av ursprungscertifikat.

Kemikontoret och *Svenska Gasföreningen* har under hand till kollegiet meddelat att de inte har några invändningar mot att tulltaxenr 27.11 blir tullfritt i tulltaxan i sin helhet. Enligt *Kemikontoret* framställs visserligen

Prop. 1985/86: 60 gasol vid svenska raffinaderier. Organisationen uppger emellertid att aktuell industri anser nuvarande tullsats vara så låg att den ändå inte ger något reellt tullskydd.

Generaltullstyrelsen har inget att erinra mot att tullfrihet införs i tulltaxan för samtliga varor under tulltaxenr 27.11.

Remissyttranden i frågan om tullfrihet för viss gasvävnad av bomull

Kommerskollegium tillstyrker tullfrihet för oblekt gasvävnad av nu aktuellt slag. Någon inhemsk tillverkning synes enligt kollegiet inte förekomma. Vad gäller den blekta vävnaden anser kollegiet emellertid att några förutsättningar för tullfrihet inte föreligger med hänsyn till förekommande inhemsk blekeriverksamhet. Kollegiet föreslår att tullen på blekt vävnad sätts ned till 2%.

Enligt vad kollegiet inhämtat från Mölnlycke AB är importpriset på den blekta gasvävnaden ca 10–15% högre än priset på den oblekta vävnaden. Enligt uppgift motsvarar dessa procenttal ungefär också den manufakturingskostnadsandel för blekt gasvävnad som företaget har i sitt blekeri i Sverige. Under angivna förhållanden kommer ett borttagande av tullen på oblekt vävnad och ett bibehållande av oförändrad tullsats för den blekta vävnaden att innebära att den aktuella blekeriverksamheten får ett mycket kraftigt förstärkt tullskydd. En tullfrihet för oblekt gasvävnad bör därför enligt kollegiets mening åtföljas av en anpassning av tullen på den blekta vävnaden. För att blekeriverksamhetens nettotullskydd skall förbli det samma som det är i dag bör enligt kollegiets beräkningar tullen sättas ned från nuvarande 13% till ca 2%.

En eventuell tullfrihet för en insatsvara aktualiserar frågan om justeringar bör ske av tullen på färdigvaran. Färdigvaror av gasvävnad (förbandsgas) hänförs till stat. nr 30.04.909 där tullsatsen f. n. utgör 12%. Enligt importindustrin är emellertid de reella förhållandena i dag sådana att medan inhemska tillverkare av förbandsgasprodukter får betala 13% i tull för sin råvara, kan importörer av färdigvaror i stort sett ta in dessa tullfritt genom olika preferenssystem. Dessa uppgifter motsägs inte av den officiella statistiken. Av importen under stat. nr 30.04.909 härrörde sålunda under de senaste tre åren kvantitetsmässigt ca 85% från olika preferensberättigade länder. Vad gäller importen under stat. nr 55.09.100 och 209 härrörde under samma period ca 80% från icke preferensberättigade länder. Ett borttagande av råvarutullen med oförändrad färdigvarutull skulle enligt kollegiets mening minska den konkurrensnedvridning som i dag synes föreligga på den svenska marknaden för ifrågavarande färdigvaror.

På såväl den inhemska som utländska marknaden för förbandsgasprodukter finns enligt Mölnlycke AB de stora konkurrenterna inom EG och i Fjärran Östern. Inom EG utgör tredjelandstullen för här aktuella färdigvaror f. n. 7,8%. Vid importen till EG synes dock de stora leverantörländerna som Kina och Thailand till skillnad från vad som gäller i Sverige kunna föra in vävnaden – via GSP-systemet – tullfritt till EG. Nuvarande tullförhållanden tyder således på att svenska tillverkare av aktuella färdigvaror har konkurrensnackdelar jämfört med motsvarande tillverkare inom EG. Införs tullfrihet för berörd råvara med oförändrad tull på färdigvaran torde en mildring av dessa nackdelar kunna komma till stånd.

De konkurrenssnedvridningar som aktuella svenska tillverkare f. n. synes vara utsatta för både på hemma- och exportmarknaden talar enligt kollegiets mening klart för såväl att en ändring av tullförhållandena på vävnadssidan bör vidtas som att en sådan ändring inte f. n. skulle behöva följas av en justering av tullen på den aktuella färdigvaran.

Kollegiet har under hand informerat Textilrådet om sina ovan redovisade överväganden. Organisationen accepterar därvid en nedsättning av tullsatsen på den blekta gasvävnaden till 2% under förutsättning att tullfrihet medges för den oblekta gasvävnaden. Organisationen anser att någon ändring av aktuell färdigvarutull f. n. inte behöver vidtas.

Generaltullstyrelsen har inget att erinra mot att tullfrihet införs för ifrågavarande oblekta gasvävnad och att tullen för den blekta gasvävnaden sätts ned till 2%. Enligt styrelsens åsikt bör båda ändringarna vidtas i tulltaxan.

ÖEF meddelar att någon tillverkning av aktuell vävnadstyp f. n. inte förekommer i Sverige. Med all sannolikhet kommer enligt ÖEF inte heller någon tillverkning av gasvävnad eller substitut härför att tas upp inom landet inom överskådlig tid. Mot denna bakgrund finner inte ÖEF några skäl till att tullfrihet inte skulle beviljas. *Textilrådet* konstaterar att någon inhemsk tillverkning av oblekt gasvävnad inte förekommer och tillstyrker tullfrihet för oblekt gasvävnad. Vad gäller den blekta vävnaden hänvisar Textilrådet till en till yttrandet bifogad skrivelse från Borås Wäfveri AB. I skrivelsen tillstyrker företaget endast tullfrihet för den oblekta vävnaden då företaget sedan en tid har övervägt att importera aktuell råvävnad och bleka denna i egna anläggningar i Sverige.

Produkter som omfattats av översynen

06.01 002	Lökar, stamknölar etc.	
06.02 001	Al, alm etc.	
002	Förädlade fruktträd	
003	Ej förädlade fruktträd	
004	Azalca, erica etc.	
005	Andra slag	
006	Andra levande växter	
007	Krukväxter	
06.03 002	Nejlikor	1 mars–30 november
003	"	1 december–29 februari
004	Gladiolus	1 maj–30 september
005	"	1 oktober–30 april
011	Rosor	1 mars–30 november
012	"	1 december–31 januari
010	"	1 februari–29 februari
013	Tulpaner	1 mars–31 maj
014	"	1 juni–30 september
015	"	1 oktober–30 november
016	"	1 december–29 februari
017	Andra snittblommor	1 mars–30 november
018	"	1 december–29 februari
06.04 901	Adiantum, asparagus	
07.01 210	Morötter	
304	Purjolök	
308	Annan lök	
411	Vitkål och rödkål	1 maj–30 november
412	"	1 december–30 april
422	Blomkål	1 juni–30 november
703	Tomater	16 april–15 maj
704	"	16 maj–30 juni
705	"	1 juli–30 september
706	"	1 oktober–31 oktober
707	"	1 november–15 april
803	Slanggurkor	16 mars–30 april
804	"	1 maj–30 juni
807	"	1 juli–30 september
802	"	1 oktober–15 mars
853	Isbergssallad	1 maj–30 november
851	Annan sallad	1 mars–15 december
08.06 101	Äpplen	16 juli–29 februari
102	"	1 mars–15 juli
08.07 401	Plommon	16 juli–30 september
08.08 101	Hallon, krusbär, röda vinbär	1 juni–31 augusti
103	Svarta vinbär	1 juni–31 augusti
104	"	1 september–31 maj
201	Jordgubbar	8 juni–31 augusti
202	"	1 september–7 juni

